

Megjelen minden Szombaton
Előfizetési díj:
 Egy évre 6 for.
 8 óra 4 " "
 4 óra 2 " "

FELVIDÉK

Hirdetések
 a legjutányosb áron közöl-
 tetnek:
 bélyegdíj: minden beikta-
 tásért 30. kr. fizetendő.

VEGYES TARTALMU HETILAP

az ungh- és zemplénmegyei gazdasági egyletek, az ungh-szerednyei borászati társulat, és az unghmegyei takarékpénztár

HIVATALOS KÖZZÖNYE.

Az előfizetési díjak, kéziratok, s reklamatiók a kiadó-szerkesztőhöz küldendők. Lakása Szobránczi utca $\frac{913}{363}$ szám.

Első évi folyam

29. szám

Ungvár november 14. 1863

A zemplénmegyei löverseny S. a. Ujhelyben, november 3-án.

A zemplénmegyei-gazdasági-egylet által rendezett löverseny — a kitűzött napon csakugyan megtartott; s dacára annak, hogy 8 óráig reggel, szontúl is szakadatlanul a legnagyobb zápor-ként esett az eső, 112 kocsijegy kelt el.

A példátlan kitarású szép közönség nem foglalhatván el az ülő helyeket, csak kocsikból nézte a futásokat.

A pálya, körben volt kijelölve, mely egy angol-mérföldnél valamivel kissébb volt.

Pályabírák: gróf Szirmay Sándor gr. Andrassy Gyula, Cseley János.

Intézők: gróf Andrassy Aladár, Boronkay László.

Tehergyelők: gróf Forgách Kálmán, Vladár Tamás.

Indítók: B. Sennyey Lajos, Molnár István.

I Futás.

Egyleti díj 100 frt. Tét 10 frt., fele bánat.

1. Orosz Sándor, Vándor, id. pejménje, anyja Linda, apja Árpád, suly 125 font. Veres test, fehér ujj, kék sapka.

2. Gróf Károlyi Eduárd — Ninive, 5 év. pej k., anyja Nini, apja Alert, suly 125 font. Fehér és kék csikos test és sapka.

3. Gróf Andrassy Aladár Bodrog, 4 év félvér sárga mén, anyja Pepita, apja Little-Harry, suly 115 font. Veres test, fehér ujj, veres sapka.

4. Gróf Andrassy Gyula Harry, 5 év. telivér pejmén, anyja Lucii, apja Little-Harry. Suly 125 font, kék test, sárga ujj, kék sapka. Lovagolja Szirmai Gyula.

Futott két ló, Orosz Sándor, és gróf Károlyi Ede bánatot fizettek.

Bodrog, Georg angol-lovaszmester által lovagolva vezetett; Harry erősen tartva követte az utolsó fordulatig, s nyerő pontnál fél fejével nyert a nagyon jól lovagolt Bodrog ellen.

II. Akadály verseny. *)

Egy lovagló ostor. Tét 10 frt. Fuss vagy fizess

1. Gróf Andrassy Aladár. Comtesse telivér. Sárga kanca. Anyja Desdemona, apja Little-Harry. Suly 125 font. Veres test, fehér ujj, veres sapka. Lovagolja Okolicsányi Sándor.

2. Bárá Venkheim Béla. Pruszli id telivér, fekete kanca. Anyja Desdemona. Apja Pátka. Suly 125 font. Fehér test és ujj, kék szallag és sapka. Lovagolja a tulajdonos.

*) Némi suly kiegyenlítése miatt az „Asszonyságok díját,” az „Akadály-verseny előzte meg.

3. Gróf Sztáray Antal félvér. Sárga k. Suly 125 font kék test, sárga ujj és sapka. Futott két ló. Gróf Sztáray Antal bánatot fizetett.

Az akadály-versenytért, mely a borsi gyepen kezdődött — hol a két első akadály egy 6 és 8 láb széles árok volt — a pályán beállított két külön álló 3 láb magas sövény, és a pálya körén kívül, egy 3 láb magas vályog-fal képezte

Comtesse vezetett: az első akadály-nál látható volt, hogy a folytonos esőzés által szétázott felhánt föld az ugratásra nagyon alkalmatlanná vált, ezen azonban keresztül hatolva, a második 8 láb széles ároknál Comtesse jobbra kitért, míg Pruszli bele csuszva átvergődött, hol megállva, időt engedett vetélytársának az új kísérletre, de eredmény nélkül. Azután a sövényeket és falat igen szépen átugratván, mint nyertes beérkezett.

III. Asszonyságok díja.

Ezüst serleg. Tét 10 frt. fele bánat.

1. Bárá Sennyei Viktor Demi-monde. 4 év. pej k.; anyja Alice, apja Saracén. Suly 125 font. Kék test, fekete ujj, kék sapka.

2. Dienes István. Hugo 4 év. pejmén. Apja Pátka, anyja Gyémánt. Suly 130 font. Sárga test, veres ujj és sapka.

3. Bottka Béla Minima 4 év. teliv. p.k., anyja Parva, apja Frantic. Suly 135 font. Veres test, világoskék ujj és sapka. Lovagolja a tulajdonos.

4. Gróf Andrassy Aladár — id. telivér Győző, világos pej herélt. Anyja Dorina, apja Little-Harry. Veres test, fehér ujj, veres sapka. Lovagolja Okolicsányi Sándor.

5. Gróf Andrassy Gyula — Viola id. t. v. világos pej k. Anyja Yung-Esmeralde, apja Craziboy. Suly 135, font kék test. Sárga ujj kék sapka. Lovagolja Szirmay Gyula.

6. B. Wenkheim Béla. Nemless id. f. v. pej herélt, suly 125 font. Fehér test és ujj, kék szallag és sapka. Lovagolja a tulajdonos.

7. Gróf Sztáray Antal — Irma, sárga k., suly 130 font, kék test, sárga ujj és sapka. Lovagolja gr. Sztáray Muki.

Futott öt ló, bárá Sennyey Victor, és Dienes István bánatot fizettek.

Egy és fél angol mérföld, a futás szemben a nézőktől a kör utolsó oldalán kezdődött. — Irma sebesen vezetett, s az első fél mérföld után úgy szolván ragadt, távolról követte Nemless és Viola, Győző és Minima által. Az első kör után midőn ismét az induló pontnál voltak, Irma annyira elől volt, hogy a ki nem vette észre a többi lovas érthetetlen lassított futását, Irma győzelmét biztosnak hitte, míg az utolsó fordulatnál Nemless és Viola mellé hajtottak, Nemless nyert, 2-ik Viola, 3-k Irma, a tétosz felét azonban Irma nyerte, Viola 5 font tehernél kevesebbet vivén a szükségesnél, Minima lovász-kengyelét veszté, s a küzdelemben nem

vett részt, 4-ik érkezett be Győző, mint legfélebb vetélytársa Minima mellett maradt.

Földészek díjára nem jelent meg senki a folytonos esőzés miatt.

Üggető versenyben futott három 2 lovas szekér: Lónyai Ödön, Viczmándy Mór, Batta Pál; nyertes Lónyai Ödön két sárgája.

közli: BORONKAY LÁSZLÓ
 egyleti jegyző.

Homonna,

November 9. 1863.

Édes barátom! A „Felvidék“ Nov. 7. számában az e hó 3-án S. a. Ujhelyben történekről semmi értesítés nem foglalta-ván, leirom azt úgy mint tudom becses lapod számára. *)

Megyei gazdasági egyletünk elhatározása folytán e hó 3-ára egy löverseny s egy táncvigalom rendeztetett, melyek jövedelme (ha jól vagyok értesülve) 950 ft. az ezen megyei Tokaj, Szerenes és Gesztely-vidéki szűkölködők javára fordittatik.

Eléggé számos és díszes közönség látogató meg mindkettőt, bár az sokkal nagyobb leendett, ha az esős és kellemetlen idő, a sáros utcák, az alkalmas szállások és istállók szűke és hiánya (mert éppen vásár volt) s a Nov. 3-án egyre hulló eső többeket vissza nem tartóztat. **)

Különös vonzerővel birt már maga a hely színe is, Rákóczy-gyepnek nevezük el, mert alig két puskalövésnyire fekszik II. Rákóczy Ferenc születés-helyétől, s Ujhelytől a versenyben résztvevők és nézők sora a Bodrogköz felé vezető országuton vonult ide, a Borsiba vezető jegenye sorba térve el az utról, s a régi kastély mellett jobbra elhaladva az ujhelyi határ végén helyezett gyepen kijelölt pályatérre foglalt helyet, a legfestőbb panoráma terület volna itt el szemünk előtt, a gyönyörű és különös formájú ujhelyi öt hegy, alatta a valódinál sokkal nagyobb mutató várossal a Széphaalom felett fekvő alpesi formákra emlékeztető hegyek jobbra, balra Patka sahegyaljai hegylánc, végében a tokaji hegygyel, de mi ezt mind nem láttuk a leereszkedett felhők miatt, az egy angol mérföldnyi pályatér zászlókkal diszló magas rudakkal megjelölve körben vonult el a nézők előtt, a célpontnál a pályabírák részére egy emelvény, a nézők részére két sor pad volt készítve. Az akadály-versenyre pedig a pálya bal oldalán Borsifalu mellől kezdődött egy pálya, melyen két árok volt, a pályán pedig három sövény s még egy árok, úgy hogy a pályázóknak

*) Ezer köszönet Szerk.
 **) A program fennebb lévén közölve ismételni nem akartuk. Szerk.

Borsitól kezdve a pályáig s ezen a célpont előtt is végig haladva s újra a célpontig érve öszvesen hét akadályt kellett áthaladniok. Mindezeknek helyes és csinos elrendezéseért a buzgó s fáradhatlan Boronkay Lászlónak tartozunk köszönettel.

Szép számu nézők a társadalom legmagasabb osztályától s a legdiszesebb fogatoktól kezdve a szerény ernyős szekérig, a hölgyek többnyire ezen járműveken a szakadó esőt állhatatosan eltűrve, a férfiak többnyire a célpont mellett s a val átellenben csoportosulva feszült figyelemmel várták az első futást.

Az egyleti díjra gróf Andrásy Aladár és gróf Andrásy Gyula lovaik versenyeztek, a másik kettő visszavonatott.

Ezen futás érdekes volt, mert a szép és tüzes Bodrog egy angol lovasz által lovagolva elől ment egészen az utolsó fordulógig, hol a Szirmai Gyula által lovagolt Harry által beéretvén, egy az angol által osztogatott erős ösztönzésekkel is tüszerezett kemény verseny fejlődött, s a két ló egymás mellett haladva úgy érkezett a célponthoz, hogy a közönség nem tudta a győztest megkülönböztetni, csupán a pályabírák kimondásából tudtuk meg, miszerint Harry egy lófejjel előbb érkezett be, s az urlovar leverte az angol lovaszt.

Ezután némi kis közbejött körülmény miatt nem az asszonyok díja, hanem az akadály verseny következett s jobb is volt így, mert az akadályversenyre ugy is csak hárman jelentkezvén, s egy visszavonatván, csak ketten indultak, s a kettő közül is Okolicsányi Sándor által lovagolt gróf Andrásy Aladár lova alatt az átázott föld, az első árok széle beszakadván, a ló lovassal együtt átugrás helyett az árokba be s onnan kijöven, a második árok előtt kitört, s a legvégsőbb erő megfeszítés által sem volt a pályába visszavezethető, s így a másik lovas ifj. Lőrő Wenkheim Béla, mint alább is látni fogjuk a nap hőse, ki az egyik árokba lovasul együtt maga is az előtte menő lovac példájára belebukott, de ezen zavarból bátran kikerülvén, azután maga futatta be a velejétei istállóban nevelt szép kis fekete lován az egész pályát.

A földészek pályadíjára valószínűleg az idő rövidege és a rossz idő miatt senki nem jelentkezvén, következett az asszonyok díja. Erre a hét bejelentett közül, a két első visszavonatván, a többi öten minthogy a távolság másfél angol mérföldnyire szabott ki, a nézőkkel átellenben indultak, s közülök gróf Sztáray Antal lován a Kaposon nyertes Irmán gróf Sztáray nep. János nagy távolsággal a többi előtt száguldott s valamint a nézők előtt úgy a pályának négy ötödén mindig megtartá az előnyt, voltak kik azt hitték hogy oly annyira elől van, miszerint ha kifárad is mohón kezdett futásában, a többi által még sem érhetik már el, és voltak mások kik azt hitték hogy annyira kell majd hanyatlanian vagy letörnie hogy utolsó marad, azonban a futás vége felé két versenyző érte el és haladta meg, az egyik vagy hat, a másik vagy két ló hosszával, s a lovasok következőkép érkeztek be: első Lőrő Wenkheim Béla nem különös szép, és kicsiny, de jeles tehetségű lován 4 ló hosszal a második lovas Szirmai Gyula előtt, a ki után gróf Sztáray, azután Bottka Béla, s ezután a második futáson a kitörés miatt elfáradt Okolicsányi következtek. Bottka Béla körül sokan hitték hogy a Debreceenben nyertes Minimán első leendő, őt azonban egy kengyel-vesztés tartóztatá fel a futás

elején, különben talán kemény verseny lett volna közte s a nyertes közt.

A lovak, mint mondják oly sorban érkeztek, mint a hogy lovagolva voltak, s valóban jól illi a lovat a nap hőse a zsenge korn báró Wenkheim.

Utolsó látvány az ügető verseny volt, melyre hárman jelentkezvén, külön külön ügették körül a pályát fogataikon, az első Viczmándy Mór 5 perc és 5 másodperc alatt, a második Batta Pál 5 perc és 5 másodperc alatt (ennyire lelkiismeretesek voltak a pályabírák) Batta Pál azt mutatta meg ez alkalommal, hogy lovai ezen nedves egyenetlen gyepes pályán egyetlen egyszer sem vágta fel. Harmadik és nyertes volt Lónyay Ödön a ki 4 perc és 40 másodperc alatt érkezett le. —

Ezen lóversenyek és bál ezután évről évre kedvezőbb időben t. i. az eddig is szokásban volt szeptember 1-jén fog alkalmasint megtartatni.

A reggelig tartott táncvigalom nem zsufozásig de még is telt volt, a megjelent fiatal hölgykoszoru, hiven a felhíváshoz mind oleső fehér ruhákban.

Mit mondjak a bálról mást, mint hogy jó zene mellett, melyet egy pesti cimbalom virtuóz Bertók Sándor is kissé ékített, s kíta szünóra alatt külön is hallottunk, vigan lejtett az ifjúság. Tehát táncoltunk, és az aszály által sujtott magyar nép nyomorog, s a neki nyujtandó nem segély, csak kölesön mennyisége felett némi helyen nagyon is szükkeblü határozatot hoznak. De ne tovább erről.

Igen is táncolunk, s én ennek védelmére kelek, ugyanis: mindenekelőtt a fiatal kornak s kedélynek meg vannak a maga jogai, s mit mondtunk volna mi ez előtt 20 évvel, ha nem lettek volna bállok, vagy ha vagy egy bálon (mint ez előtt két évvel) kimondták volna hogy ne táncoljunk! — Aztán keresnünk kell a címet az alkalmat hogy az inséggel küzdő testvéreinkre adakozhassunk s gyűjthessünk, ugy is nekünk fog kelleni okoskodnunk s buzgólkodnunk hogy 20 millióhoz azt a mi még kelleni fog előteremthessük. Igaz hogy egyes ily alkalmak és a legnagyobb mérvű adakozások által ezen cél el nem érhetik, csak homokszemek gyűlnek a homokszemekhez, aztán az ily alkalmokon adakozik az a ki már több ily alkalommal adakozott, csak azért hogy ezt tegye olyan is a ki eddig még nem tette. S ki hinné, vannak sokan a kik most is filléreskednek, s annyira sem nyitják meg zsebüket mint ez előtt az Academiára vagy a Kazinczy alapra, s kik akkor is ugy látszik csak divatból adakoztak, holott most nem feleslegünkkel kellene adakoznunk, hanem nélkülözünk kellene hogy testvéreinket a török s tatár pusztítók által még meghagyott magyar népet, melyet ezen csapás majdnem egyedül ért, az enyészettől megmentsük.

Legyen szabad ez ügyről, politizálás nélkül, mert lajod ezen veszedelmes dologgal nem foglalkozik, bármennyire nehéz legyen is ez, néhány szót mondani el.

Mióta ezen csapás reánk méretett, ha valaki figyelemmel kíséri a történeteket, észrevehette, miszerint azon apathia mely a politcai világban mindnyájunkat elfogott, kiterjedt ez ügyre is, nyitottak ugyan a lapok állandó rovatot ez ügynek, felszólalt előbb egy országos tekintély, azután folytak némi kisebb-zserü okoskodások, ezután megjelent egy statizikai s topografiai ki-

mutatás kísérlete, azután megint folytak némi okoskodások, míg ismét egy tekintély kimondta, hogy a baj oly nagy, hogy azon csak a kormány segíthet. E közben folytak az adakozások is, de mint mindenki tudja nem azon mérvben, mint a milyenben aggodalomteli hazafias érzelmiink azt várta s ohajtotta. S miért? valószínűleg azért, mert a legtöbbben csupán a kormány intézkedésétől várták a fő az igazi segélyt, a magok adakozását csak adalékul tekintvén.

A kormány intézkedése folytán egy része a segélynek (vetőmagra) már ki is adatott, az ezen kölesönsegélyre szükséges kölesön mennyisége felett pedig most folyt a vita a birodalmi tanács alsó házában, s a felső ház meglehet másként fog határozni, azonban akár 20 millió, akár 30 millió legyen azon kölesön melyet a kormány közvetít, az semmi esetre sem elegendő hitem szerint.

Mondom hitem szerint, de kitünő hazánkfia Somsich Pál is ismeretes cikkében minden szüksegeben szenvedő egyének a jövő aratás utáni naponkint csak 10 krjával leendő kitarására 30 millió forintot számít szüksegesnek.

Ha pedig 30 millió nem elegendő, s többet, vagy talán még ennyit sem kap a szükölködő vidék lakossága, oból az következik-e hogy hagyjuk veszni azon töke értéket vagy annak legnagyobb részét a melylyel a magyar nép gazdasága eddig fel volt szerelve, hagyjuk elszegényedni azt a ki jó módú gazda volt, hagyjuk elvándorolni onnan a szegényebbet, mert elszegényedett gazdagabbak lépnek helyébe, s hagyjuk fogyni a munkaerőt a munkás kezeket az e részben különben is szükseget szenvedő magyar alföldön?

Ha eddig, olvastad, s figyelmedre méltattad nyájas olvasó, ugy most bizonynyára az jut eszedbe hogy hát mondjam én meg mit kell tenni, adjak én egy javaslatot.

Ha magamat e részben illetékesnek tartanám, megtenném ezt, de (megbocsásás barátom szerkesztő) nem e lap hasábjain de nem is most, hanem csak akkor, midőn már azon kérdés, hogy mennyi kölesönt közvetít és oszt ki a kormány, véglegesen eldőlt. — Meg is teendik, s tegyék is meg ezen indítványt vagy javaslatot egyik vagy másik tekintélyes hazánkfia. — Erre azonban szükseges hogy a hazai közönség, a közvélemény, s az által maga egy vagy más tekintély figyelmesé tétessék még pedig ne csak oly mindenesetre igen helyes értekezések és eszmecserekk által, mint a mely például a Pesti Napló oct. 20-ki 247. számában foglaltatik s s chez hasonlók által, hanem ezenkívül szükseges volna még, a mennyire kivihető hogy ismét egy statizikai s topografiai legalább hozzávetőleges számítás készítették s hozatnék a közönség elé, mely vidékenkint az országos szerencsétlenség haladását, vagy apadását, azon segélyt melyben már részesült e vagy ama vidék, azon vasuti szabályozási vagy más ilynemű munkálatokat, melyek keresetmódul meguyittattak vagy megnyitvatni fognak, az eddigi magán és gyűjtések utjáni segélyezések öszvegét s eddig hova lett fordítását, s különösen a marha s eféle beruházási töke hiányát, s az annak a legszüksegesebb mennyiségig teendő pótlására kellő szüksegletet, mind ezt mondom ha csak hozzávetőleg is mutatná elő. Mind ez szükseges az eszmék s fogalmak tisztázására s kellő tájékozására. — S ez az mire leginkább kívántam figyelmeztetni, e z idő szerint az illetőket. Gondolom is ki lesz ki ezen

November 9.

feladatnak tőle telhetőkép megfelelő, nemde a Pesti Napló egyik szorgalmas főmunkatársa? — De hát honnan meríti ő az eszméit s adatait? nemde olyanoktól akik azt ő nála is jobban tudják. De hát miért nem mártják azok magok be a tollat? hiszen arra nem kell foglalkozás szerinti írónak lenni hogy egy ily szent ügyben helyesen adjuk elő, mi a teendőnk.

Legyen tehát szabad innen a felvidékről felhívunk a központi hazai lapokat, nyissanak újra állandó rovatot ez ügynek, s felhívunk minden hazafit írja le eszméit s adatait minden tartózkodás nélkül, majd megírja azután ismét vagy egyik tekintély mit kell tennünk mindannyiunknak hogy megmentjük és lábra állítsuk ismét, a sorstól keményen sujtott, s a váltság pillanatán álló magyar fajt.

M. V.

Néhány szó a Tisza-szabályozás érdekében.

Irta Lám Jakab Kassa kerületi igazg. mérnök 1846.-ban
(folytatás)

Vizsgálata annak, hogy a Tiszát és némely mellékes folyókat környékeik miképen uralják. Az Ungh folyó s vízmennyisége. A Szamos és Kraszna folyók idomtalan iránya.

Tisza, Szamos, Bodrog, Latorca vidékeinek síkságai a mostani Tisza áradások ellenében oly idomtalan és ingatag állapotban léteznek, hogy azon esetre, ha a Szamos és Tisza folyamoknak összes vizei Namény, Csap és Tokaj határain keresztül vezetődnek, ezen vidékeknek megmenthetését és biztosítását aligha alap nélkül lehetne kétségbe hozni.

Szatmár, Ugoosa, Bereg, Ungh, Zemplén, Szaboles, Borsod és Heves megyék alantabb lapályai jelenleg kétség kívül gyakrabban öntetnek-el és romboltatnak mintsem valaha.

Ezen megyéknek vidékei de kivált Latorca melléke, jelenleg sovány legelők és erdőségek, melyekben évről évre szembetűnőleg gyakrabban öntenek-ki a Tisza árjai, számnélküli nyomait mutatják annak, hogy ott valaha szántóföldek léteztek melyek úgy lehet sok év-századokig termettek, míg jelenleg évenként gyakran ismételve is 3—4 sőt 5 lábnyi magasságu árvizekkel vannak ellepve; holott bizonyosan (ha még egyszer oly nagy lenne is a környék népessége) semmiféle termésnek eszébe nem juthatna ott szántóföldeket csinálni

Ezek cáfolhatlan tanúsításai annak hogy ezen vidékeknek néha napján annyi sok vizei nem voltak. Ezen úgy lehet több századok előtt ide szorult árvizek lehetnek azok, melyek eme vidékeket is helylyel helylyel néptelenebbé tették.

A földnek majd minden folyói, melyek valamely bérc-vidékről síkságra sietnek, ezen utóbbin többé kevésbé környéke körül tetemes terjedelemben uralkodnak. Az efféle folyamokat az emberi művészet bizonyosan tetszése szerént és gyakran huzamos ideig akármely irányban vezetheti; kicsapongó kanyarulatok pályáját töltések, átmetszések és más építmények által juhászthatja és korlátozhatja; mindazáltal még sem örökre. Jó idő, a hol még a legfeszültebb emberi erő és művészet is ellankad sőt egészen leverettetik, ha a folyamnak uralmi köre (mint ez p. o. a vizszulával történt) kellőleg tekintetbe nem vevődött.

(Folyt. köv.)

Hollósy Kornelia a „magyar eszlogány“ elbűsuzása óta városunkban — társasköri viszonyainkat illetőleg, oly nagy pangás uralkodik, hogy az ember-fia majd bele öszül. Napjaink egyhanguságát sem műkedvelői- sem hangverseny- féle előadás nem zavarja meg, de még egy árva „aria“ dudolását sem hallhatni, kivéve egy szomszéd asszonyomét ki férjével majd mindennap kettős dalt énekel — tetszik tudni — négy kézre. — Pedig itt van a sáros, az unalmas ősz.

Miként a kakuk kiabálása künn az erdőben a tavasz kinyíltát — úgy hirdeti ide benn a „pereczes fiu“ trombitácskája a beállót őszi időszakot. Midőn a kuceberek más tartományból ide megérkeznek; midőn a „hurcoloskodás“ ideje azok részéről kik házi urak nem lehetnek vagy lenni nem akarnak, beáll: — midőn a dombaljai lakosnók kéntelenek a feneketlen sár miatt kelleltinél föllebb emelkedni; — midőn utcáinkon a setétség oly vastag, hogy bátran vágathatni bicskával; — midőn casinonkban a játszó asztalok egytől egyig mind elfoglalvák, — és az egyik tisztelt tag a másikat a nagy dohány füsttől sem nem láthatja sem nem hallhatja: ekkor kezdődik nálunk az ősz. És hol egy pár hét előtt a kék ég, a viruló zöld mező csak úgy mosolygott a sétálókra, — hol gyönyörű nyári napokon a „Széchenyi kert lombos fái alatt pihenve, vagy az ungh virányos partjain sétálva hallgattuk a madarak méla dalait; — ott szomorú lett a táj, melynek virító színét pár fagyos éj elragyázta; — az égen básan szürke fellegek tanyáznak és a „polonyina“ felől öszipős szél fuvall, szintugy metszi az arebört és básan zörgeti a fák száraz lombjait, — sárga levelek hullongnak itt is ott is és

TÁRGA.

Őszi szellő, . .

Őszi szellő lengeti a
Sárguló falevelet
Szőke lányka fordítgat egy
Ifjának irt levelet.

Őszi szellő lehullatta
Falevelét a porba
Szőke lányka aranyos port
Hint a levélsorokra.

Őszi szellő falevelét
Messze hordta, messzire....;
Szőke kis lány kis levele
Már kedvese kezibe.

Szellőhordta falevelét
Meggzagatta földrőge,
Szőke lányka levelet meg
Kedvese csóközöné....

Kézmeér.

Életért boldogságot.

— Beszély. —

Maltáz Dezsőtől.

(folyt.)

III.

Egyik szép tavaszi délutánon meglátogattott egyik pályatársam, kívül néhány hónap előtt ismerkedtem meg ugyan, de ezen kevés idő alatt is jobban megszerettem minden addigi barátomnál. Derék, jó, becsületes magyar fia volt. Neve nem valami aristocraticus név. Koldus Laci-nak hívták; nem is örökölt szüleitől semmitsem. Árva volt szegény, de azért nem sokat törődött az életgondokkal:

egy magyar mágnás gyermekei mellett nevelődött évek óta, fizetéséből meg is gazdálkodott néhány száz forintot. Vendéglőben mulatságokban nagy ritkán jelent meg. Két tanítványának s könyveinek élt. Alig tudtam rávenni szegény fiut hogy meglátogasson, mintha valami rossz sejtélem tartotta volna vissza. Igaz hogy messze is laktunk egymástól fél óra járásnyira s ezzel mentegette magát mindig.

— No jólvan, mondám, ha csak ez a baj, majd teszünk róla.

Tudtam, hogy este 6 órától fogva szabad ideje van; ekkor kaptam magamat oda állítottam egy bérkocsit lakása elé s könyvtáram megnézésével kecsgetve, csak ugyan rá is vettem, hogy velem jöjön.

Laci csinos gyerek volt, alig 22 éves serdülő bajusza és szakála hajával együtt szén-fekete. Magas domboru homlokán a szellemi fensőbbiséget a legkevesebb emberismerettel bíró is észrevehette; szemétől nagyratörő ábrándos lélek világolt.

El nem felejttem azon pillanatot sohasem, midőn szobájokba lépve a Rézi kisasszony szavát hallva, csodálkozóan állott meg barátom, szemétől mennyecis öröm szikrázott s bámulatában némán hátralépett, elhalványult majd pir futotta be fehér ábrázatát, s bemutatásom után zavarodottan foglalt helyet az asztal melletti szalmaszéken.

Elég az hozzá én néhány pillanat mulva tisztában voltam felőle miszerint az én szerencsétlen Laci barátom fülig szerelmes lett Rézi kisasszonyba. Bezzeg nem kellett azután hinom, hogy látogasson meg, meglátogattott rendszeren minden harmad napon; igaz hogy nem sokáig időzött szobámban, sokkal jobban szeretett Rézikével beszélgetni, mint velem, a

mi felett azonban boldogság lett volna csodálkoznom.

Laci barátom azonban napról napra komolyabb lön. Észrevettem hogy valamiben törí a fejét s nekem a dolog felől semmit sem akar szólni.

Nálunk volt. Későn távozott s olyan melegen szorította meg kezemet s úgy nézett rám mintha soha többé nem látnók egymást az életben.

Jónak láttam őt haza kíséreni a belvárosba, s ez alatt gyöngéden némi szemrehányásokkal is illettem, hogy bizalmatlanná, hogy titkolózóvá lön hozzám.

— Ne vádolj, kérlek. — mondá, — te úgy is mindent tudsz, ha nem mondtam is előttem semmit. Tudod hogy Rézit szeretem szeretem talán jobban, mint magamat, mint üdvösségemet. Nem várhatok tovább! Meg kell tudnom hogy szeret-e? ettől függ minden ettől függ boldogságom, ettől függ jövőm, életem. — Jól tetted hogy elkisértél, ime nézd, itt van egy levél, ma délután írtam ezt hozzá, de nem volt elég bátorságom átnyújtani, add által te. Ebben megírtam, hogy ha kívánatomat 3 nap alatt szerelme bebizonyításaul nem teljesíti, imádkozzék értem egyet, mert akkor meghaltam.

Mit tudom én már mostan mi mindenféle össze nem beszéltem Lacinak, hogy dőre szándékától eltérítsem, — mind hiában!

A levél átadását nem akartam felvállalni. Azt mondá hogy akkor barátságombani hitét megingattam.

Mit tudtam mit tenni, a levél átadását magamra vállaltam.

Haza mentem.

(Folyt. köv.)

nem sokára beáll a tél, a hosszú rideg tél, midőn hó lepel halotti szem-fedékként fogja borítani a vidéket mely... Ej de mit bánjuk mi, ha csak sziveinkben örök tavasz virít!?!... A tél éppen úgy meghozza örömeit mint a többi évszakok.

A „forgós“ cégek a koresmák ajtai felett most ősszel barátságosabban intenek „hosszú karjaikkal“ mint máskor, a hordóban forr a bor, és bár forrongjon is künn a világon a mint neki tetszik, mi azért fejér vagy veres ürmössel „telt poharainkat ajkainkhoz emelve, éltetjük a jövőt „ki tilthatja meg ezt“?!

Azonban sok szegényes szobában, kisírt szemek meredeznek fénytelenül a közeledő tél elébe, sokan sóvár tekintettel néznek a fluderen felhalmozott fa-készletre; — itt fényesen kivilágított „salonban“ a következő farsangra új piperére tesznek előkészületeket; — ott ki nem futja a mindig hosszabodó estékre a fagyú gyertya; — itt vigás, öröm, — ott sóhajlás künn pedig mindenütt „északi jeges fuvalom“ — Ez az ősz...

Vilmai.

Vegyes hírek s ujdonságok.

* Az unghvári főgymnásiumban ez idén a tanulók száma 436; hattal kevesebb mint a múlt évben.

* A Korona vendéglő ablakai előtt pipákat s más apróságokat áruló sátoros kereskedők esténként a sátorok rudjaiból gulákat csinálnak a járdára, — figyelmeztetünk tehát mindenkit, főleg pedig a casinó tagjait kiket utjok egyenesen arra vezet, hogy ha megbénulni nem akarnak ne a járdán, hanem inkább az utca közepén járjanak, ott a székér zörgést csak meghallhatják, de a lécsakásokat az ilykorom sötét esteken nincs esély, hogy meglátassza valaki, ha csak lámpást nem hord magával; egyébként hisszük hogy a rendőri hivatal erejességé az ily visszaéléseknek gátot fog vetni; a árjuk tehát egyuttal figyelmeztet az ugynevezett Nauni-féle ház elotti nyaktörő kórakásokat is.

— Salkház Lipót kassai jó hírű vendéglős folyó hó 22 kén a városi társalgási teremben egy álarcs-bált rendezend melynek egész jövedelme az a bauj-tornai szükkölködők javára fordítatik.

* Máramarosból írják nekünk, hogy az ökörmézői posta-utvonat már elkészült, s ugyancsak Ökörmézön görög iskola házat is építettek.

+ A dolhai utvonat Szolyvafelé tervezik vezetni.

* L. Hollósy Cornelia f. hó 12 kén Debrecenben az ottani zenede részére adott hangversenyt; onnan Pesten át Balassa-Gyarmat, Losonc, Rima-Szombat s Miskolcra fogja még e hó folytán meglátogatni. A tisztelt művész, utóbbi körutja alkalmából 724 frtot juttatott különféle jótékony célra.

+ A lipcse-polyánai iskolaházat (Máramaros) mint onnan írják lapunknak — folyó hó 1-én nagy ünnepélyvel felszentelték; Zádnyán még e hónapban hasonló szer-tartás leend.

— Kassán át a mult napokban hat család utazott Amerikába.

+ A párisi császári könyvtár 2 millió darab könyvből, 200,000 kéziratból 3 millió részmentszettel s több mint 500,000 föld-abroszból, tervrajzból sat. áll. Ezenkívül gazdag régiség és pénzügyi-egylet alakult.

* Kassán jogász-segélyző-egylet alakult. — Nagy-Mihályból írják nekünk: „A tűz itten oly gyakori, hogy a lakosság már egészen el van rémülve, s senki sem hagyhatja el családját csak egy éjszakára is nyugodtan, mert arról minden józan-eszű ember meggyőződhetett, hogy ezen gyakori tüzesetek nem véletlenségnek, de kiszámított nyereszke-déstől eredő gonoszságoknak tulajdonítandók; ezen visszaéléseknek nézetem szerint — csak úgy lehetne elejét venni, — ha mint már egy-

szera „Felvidék“ben érintve volt — a szalma fedeleket végkép eltiltanák; addig pedig, míg ezen sürgetőleg kívánt intézkedés illető helyen megtörténék, a biztosító-társulatok részéről szalmás-fedelű ház biztosítás alá el nem fogadtatnék.“

* Megyénkben az alföldről számos szükkölködő jár kéregetve.

— Kölcsey Ferenc emléksobrát jövő év július havában állítják fel Szatmáron.

— Borsodból írják, hogy ott az őszi vetés oly szép és üde, mintha májusban lennénk.

* Tokajban a nagy esőzések miatt a Tisza erősen árad.

* Máramarosban az adót katonai executióval hatják be; — nálunk is

* Pollák Mózes unghvári férfi szabó s ruhakereskedő boltját hitelezői lezároltaták.

— Fraenkel B. helybeli könyvárusnál következő legközelebb megjelent irodalmi ujdonságok kaphatók:

Asbóth „Hadvezér és hadtudomány alapelvei“ 2 kötet, ára 5 ft.

Gr. Majláth „Magyar regék, mondák, és népmesék“ 2 ft 50 kr.

Merényi „Dunamelléki eredeti népmesék“ 2 ft 50 kr.

Jósika Miklós „A végváriak“ regény 3 kötet 3 ft.

Gr. Széchenyi politikai iskolája 2 ft 50 krajcárt.

Bajza összegyűjtött munkái 3 kötet, 4 forint.

+ Hogy a nőknek minél több munkakör megnyitassék, a társadalomnak egyik kiáltó szükséglete. Angolország e tekintetben jó példával megy elő. A legújabb statisztikai adatok szerint Angliában 10 bankár, 7 pénzkölcsönző, 274 kereskedő, 25 utazó ügynök, 54 pénzkufár, 38 kereskedő, 29 állatorvos, 419 nyomdász, 3 juhász, 543,904 más munkás, 13 hölgy orvos, 2 sebész, 17 fogorvos, 6 gyors író, 3 községi írnok, 1 csillagász és 8 természetvizsgáló volt. — A távirtdánál legújabbban szintén nők alkalmaztatnak.

— Megjelent az „Erdőszeti Lapok“ XI. füzet. Szerkesztik Vagner Károly és Divald Adolf Selmecen. Tartalma: A máramarosi erdők pusztításáról, és ennek ellenszereiről. Erdőkezelésünk fölötti elmékedések. Az 1863. évi asszáltyosság és ebből eredő inség okairól és óvszereiről. A jelen évi inség okainak és óvszereinek elemzése. Előfizetési felhívás az „Erdőszeti Lapok“ 3-ik, az az 1864. évi folyamára.

— Sajtóhibák. Lapunk mult számaiban az adakozók között özvegy Polacs-koné neve után hibásan áll 20 kr 1 ft helyett; továbbá Hauer Berta a névsorból egészen kimaradt, holott az adakozáshoz szintén egy forinttal járult.

— Azon tisztelt előfizetőinket, kik még tartozásban vannak egész tisztelettel felkérjük, miszerint illetheiket legfőlebb folyó hó 20-áig beküldeni sziveskedjenek; ellenkező esetben, nem tudván mire magyarázni a mulasztást, kénytelenek leszünk lapunk legközelebbi számában az adókat névszerint felszöllitani.

VÁSÁR.

Unghvár. Folyó hó 13-ki hetivásárról a piaci árak kimutatása:

Buza köblönkint	—	5 ft 60 - 6 ft 20 kr.
Gabona	—	3 ft 80 - 4 ft 40 kr.
Tengeri	—	4 ft 40 - 5 ft
Árpa	—	3 ft 20 - 4 ft
Zab	—	2 ft 40 - 80 kr.
Burgonya	—	1 ft 40 - 2 ft
Szesz itcénkint	—	10 - 18 kr.

Időjárásunk ködös napok, sok eső.

Munkács. Folyó hó 9-ől a piaci árak hiteles kimutatása:

Buza alsó ausztr. mérő	3 ft	— 3 ft 20 kr.
Kétszeres	2 ft 30	— 35 kr.
Rózs	1 ft 80	— 90 kr.
Árpa	1 ft 50	kr.
Zab	2 ft 80	kr.
Tengeri	2 ft	
Széna als. ausztr. mázsa	1 ft 30	kr.

Gálszécs. F. hó 5 ki hetivásárról a piaci árak hiteles kimutatása.

Buza köblönkint	5 ft.	60 kr 6 ft
Gabona	4	50
Árpa	4	10
Zab	2	60
Tengeri	5	

Kassa. Folyó 11 ki hetivásárról a piaci árak hivatalos kimutatása:

Buza pozsonyi mérő	3 ft 50	— 60 kr.
Kétszeres	2 ft 80	— 3 ft
Rózs	2 ft 20	— 60 kr.
Árpa	2 ft 10	— 30 kr.
Zab	1 ft 40	— 60 kr.
Tengeri	3 ft 10	— 20 kr.

HIRDETÉSEK.

Maader Jánosnál a sötátéren Fundanics féle házban következő italok kaphatók: Pálinka (20 foknyi) vas aronosos ántalagokkal 14 kr-ával számítva itcénkint; kényelem tekintetéből ántalaggal is szolgálhat; továbbá borok mintegy 500 akóig, a legjutányosabb áron, még pedig: hiteles szerednyei és csertési borok ládákban s peesétes üvegenkint 20 krtól kezdve 40-ig. — Ántalagokban itcénként 10 krtól kezdve 16 krig; hegyaljai asszaborok, butellia számra 60 krtól 1 for. 50 krig; végre samorodni bor — egri és budai veresborok nagyobb választékban. Mindezen italokból a Széchenyi utcán Hazslinszky ur szomszédságában 249. ház-sz. alatt Richtman Volf által is kapható.

Felvilágosítás.

Tudomásunkra esvén, hogy a t. közönség közül többen némi nehéztellessel vannak a miatt, mintha helybeli koresmáinkban egy meszely pálinkánál — haza hordva — többet nem kaphatnának; e tekintetben kényszerítve érezzük magunkat, ezen félreértést felvilágosítani. — Az itteni italmérségi jog átvétele alkalmával figyelmünket oda irányoztuk, hogy 1-ör az ülő vagy is mulató vendégek a koresmákban a körülményekhez alkalmazott árákért jó italokat s rendes kiszolgálót nyerhes-senek. 2-szor hogy a gazdálkodó s iparos urak, kiknek nagyobb mennyiségű pálinkára lenne szükségök, azt a legjutányosabban megkaphassák. Hogy ezen kívánalmaknak megfelelőhessünk, kénytelenek voltunk a főárlást (Grossverschleiss) a közönséges koresmáktól elkülöníteni; és ezen célból 4 főárlást szereltünk fel, ugyan is 1. a radvánczi-utca sarkán Kleinál. 2. a cs. kir. sóházi épületben. 3. A Kalka ur házában, a köviceses téren. 4. A mo-csár-utcaiban, Dolinay ur házában; ezen helyeken kitűnő minőségű szesz és pálinka, egy itcétől kezdve — tetszés szerinti mennyiségig — megszabott jutányos árákon kapható. — Miután mi ezen célszerű intézkedéseinkkel egyedül a. é. közönség hasznát és kényelmét kívántuk előmozdítani, jogosan hisszük hogy viszont a t. közönség részéről kellő pártolásban részesülendünk.

Weinman Lipot.
Kornstein József.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos **Banóczy Ferenc.**

Unghvart, Jager K. betűivel.